

Nr 144.

Av herr **Sterne**, om *ändring av 34 och 35 §§ i förordningen av kommunalstyrelse på landet.*

I de förändringar i gällande kommunalförfattningar som vidtogos vid fjolårets riksdag behöves, så vitt undertecknad förstår, ett par kompletteringar i §§ 34 och 35 i förordningen om kommunalstyrelse på landet, avseende att undanröja de feltolkningar, som eljest torde bliva en följd, och har särskilt punkt f. i § 35 redan visat sig bli föremål för ett lättförklarligt missförstånd.

I en kommun där fullmäktige första gången införes, finnes ingen hänvisning i förordningen om vilken som äger skyldighet att utfärda kallelse till fullmäktiges första sammanträde för val av ordförande och vice ordförande i kommunalfullmäktige. I den gamla förordningen, där kommunalstämmans ordförande var självskriven ordförande jämväl i kommunalfullmäktige, var en dylik hänvisning naturligtvis obehövligen, men i och med att denna självskrivna enhet i den vid 1913 års riksdag antagna förordningen upphävdes, framträder behovet av en i förordningen inryckt bestämmelse i förberörda hänseende. Då det torde vara lämpligt att kommunalstämmans ordförande åläggas sammankallningsskyldigheten av fullmäktige i kommun, där kommunalfullmäktige första gången blivit införd och skall träda i verksamhet, föreslås i sådant syfte ett tillägg i § 34 av den gällande förordningen.

I § 35 insköts vid 1913 års riksdag, på vederbörande utskotts förslag, en ny punkt f., avseende att från kommunalfullmäktiges beslutanderätt undantaga beslut om kungörelsesättet för kommunalstämmor samt dagarna för de ordinarie kommunalstämmornas hållande i enlighet med föreskrifterna i §§ 16 och 17 i samma förordning. Den formulering, som för detta ändamåls vinnande antogs i punkt f., erhöi följande lydelse: »beslut, varom i §§ 16 och 17 sägs».

Vad hänvisningen till § 16 vidkommer, så är ingen ändring behöfven då densamma endast giver föreskrifter rörande beslutsfattande om kungörelsesättet för stämmor, men i hänvisningen till § 17 blir förhållandet ett annat. Där gives nämligen en hel följd av föreskrifter för ord. kommunalstämmor och om de beslut, som å dessa skola fattas. Av utskottets

motivering till sitt förslag om den nya punktens införande i § 35 framgår visserligen otvetydigt, att vad som här avses, endast åsyftar det i andra stycket av § 17 angivna beslutet om dagarna för ord. stämmors hållande, vilket utskottet ansåg lämpligt undantaga från kommunalfullmäktiges beslutanderätt.

Men själva textens formulering: »beslut, varom i § 16 och 17 sägs,» tillåter dock en betydligt vidare tolkning än utskottet och Riksdagen vid sitt besluts fattande troligen avsett. I åtminstone ett av mig känt fall har en sådan tolkning av bestämmelsen gjorts, att i kommun, där fullmäktige voro införda, från de senares handläggning undantagits allt det som i § 17 uppräknas av kommunala ärenden. Skulle en sådan praxis utveckla sig på grund av denna föreskrifts tolkning efter ordalydelsen, bleve kommunalfullmäktiges befogenhet ytterligare så inskränkt, att fullmäktigeinstitutionen komme att nästan sakna all betydelse för landskommunerna. Detta i sin ordning skulle säkerligen försvåra en utveckling av kommunalfullmäktigeinstitutionens allmänna införande i de stora landskommunerna.

Under sådana förhållanden och då jag personligen hyser den meningen, att kommunalfullmäktiges befogenhet alltmera borde utvecklas till en jämförelse med stadsfullmäktiges befogenhet i alla tillämpliga delar, synes det mig vara synnerligen angeläget att snarast få en rättelse i berörda hänseende till stånd genom ett förtydligande av punkt f. i § 35. I detta syfte föreslås sålunda en ändring. Skulle emellertid vederbörande utskott anse lämpligt med någon annan formulering av texten för vinnande av det jag ovan anför, får jag vördsamt anhålla att så måtte ske.

På grund av det anförda får jag alltså hemställa,

att Riksdagen måtte besluta följande ändringar i k. förordningen om kommunalstyrelse på landet:

§ 34. Kommunalfullmäktige
vice ordförande.

I kommun där val av kommunalfullmäktige skett första gången, sammankallas ledamöterna av kommunalstämmans ordförande för att verkställa sådant val.

§ 35. (Punkterna a — e, oförändrade.)

f. beslut, varom i § 16 samt i § 17, andra stycket, sägs.

Stockholm den 26 januari 1914.

Axel Sterne.